

***Alle kinderen mogen
meedoen in Utrecht***

Leergeld
Utrecht

**Meerjarenbeleidsplan
Stichting Leergeld Utrecht
2019-2023**

Inhoud

1	Kinderen aan de zijlijn	3
2	Wat doet Leergeld?	4
2.1	Missie	4
2.2	Werkwijze: de Leergeld formule	4
2.3	De organisatie.....	6
3	Analyse van de externe en interne ontwikkelingen.....	6
3.1	Externe ontwikkelingen	6
3.2	Interne ontwikkelingen.....	8
4	Strategie 2019-2023: <i>Meer kinderen mee laten doen in Utrecht!</i>	9
4.1	Strategische hoofddoelstelling	10
4.2	Strategische doelen	10
4.3	Instrumentele doelen	12
4.4	Uitwerking in jaarplannen	14

1 Kinderen aan de zijlijn

In het jaar 2016 leefden er in Nederland 590.000 huishoudens met een inkomen op het Wettelijk Sociaal Minimum (WSM). In deze huishoudens groeiden ongeveer 300.000 minderjarige kinderen op.¹ Volgens de Kinderombudsman is in 2017 dit aantal gegroeid naar 378.000 kinderen.² Dit is een omvangrijke groep mensen en de problemen waar deze groep mee te maken heeft zijn legio. Deze kinderen groeien op in een situatie waarin er wekelijks, misschien wel dagelijks, spanning is over het al dan niet kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften.

Voor de kinderen in armoedesituaties bestaat er een reëel risico op sociale uitsluiting, omdat ze om financiële redenen niet of onvoldoende kunnen deelnemen aan activiteiten op school en in het sociaal en maatschappelijke leven. Zij staan vaak letterlijk aan de zijlijn. “Meedoen” op school en in de vrije tijd van de kinderen wordt door financiële redenen nagenoeg onmogelijk. Hierdoor krijgen deze kinderen niet de mogelijkheid om zich volledig te ontwikkelen. Kinderen, die opgroeien in dit soort situaties, hebben vaker last van gezondheidsproblemen en gevoelens van eenzaamheid, behalen lagere onderwijsprestaties en hebben grotere kans om later zelf opnieuw in een armoedesituatie terecht te komen, of in de criminaliteit.

Investeren in de meest kwetsbare groepen kinderen en zorgen dat ze al van jongs af aan mee kunnen draaien in de maatschappij, is van groot belang voor de ontwikkeling van een land. Niet investeren in de meest kwetsbare groep kinderen heeft niet alleen verstrekende gevolgen voor de kinderen, maar voor de maatschappij als geheel. Als men sociale uitsluiting bij kinderen niet bestrijdt, kan het zijn dat ze littekens oplopen waar ze op latere leeftijd last van blijven houden. Het ondersteunen van kinderen bij school-, sport- en cultuuractiviteiten leidt tot ontwikkeling van hun talent, waardoor het welzijn en mogelijk welvaart wordt verbeterd. De kinderen doen dan volwaardig mee en hebben daardoor een betere kans op mooie toekomst.

De huidige bestaande voorzieningen van de overheid, de gemeente Utrecht en particuliere organisaties zijn echter niet toereikend om alle kinderen te laten meedoen. Samen met de gemeente Utrecht en andere organisaties werkt Leergeld Utrecht eraan om alle kinderen te laten meedoen.

Stichting Leergeld Utrecht werkt in de gemeente Utrecht. Onder deze gemeente vallen Utrecht, Vleuten en De Meern. Voor ons werk is het van belang wat de omvang van de armoedeproblematiek is in de gemeente Utrecht. In de gemeente Utrecht zijn in 2017 ongeveer 13.600³ huishoudens met een inkomen op het WSM. In deze huishoudens groeien 5.600 kinderen op. In de gemeente Utrecht krijgen alle mensen die leven in een huishouden met een inkomen tot 125% van het WSM een U-pas, waarmee sociale uitsluiting wordt tegengegaan. De norm van 125% wordt in eerste instantie ook door Leergeld Utrecht gehanteerd. In de gemeente Utrecht leven er in 2017 ruim 25.000 huishoudens met een inkomen onder de norm van 125%. In deze huishoudens groeien 10.500 kinderen op.

---

¹ CBS. Armoede en Sociale Uitsluiting. 2018.

² De kinderombudsman. Alle kinderen kansrijk; *Het verbeteren van de ontwikkelingskansen van kinderen in armoede*. 2017.

³ <http://www.utrecht-monitor.nl/economie-inkomen/werk-inkomen/armoede-schuldhelpverleningf>

---

2 Wat doet Leergeld?

2.1 Missie

Leergeld wil op een duurzame manier investeren in de participatie en ontwikkeling van kinderen die zonder extra steun aan de zijlijn van de samenleving terecht dreigen te komen.

De doelstelling van Stichting Leergeld Utrecht is:

“Stichting Leergeld Utrecht ondersteunt kinderen die door geldgebrek niet kunnen deelnemen aan sport, cultuur of schoolactiviteiten. Wij stimuleren zo dat alle kinderen kunnen meedoen.”

Leergeld heeft als missie het voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen uit gezinnen met minimale financiële middelen. Leergeld biedt kansen aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten. Hierdoor kunnen ook deze kinderen hun sociale vaardigheden en kennis zo optimaal mogelijk ontwikkelen en later als volwassenen volwaardig participeren in de samenleving. Door deze kinderen niet buiten te sluiten, wordt voorkomen dat de maatschappij er later duur “leergeld” voor gaat betalen. De lange termijn ambitie van Leergeld is dat alle kinderen kunnen meedoen.

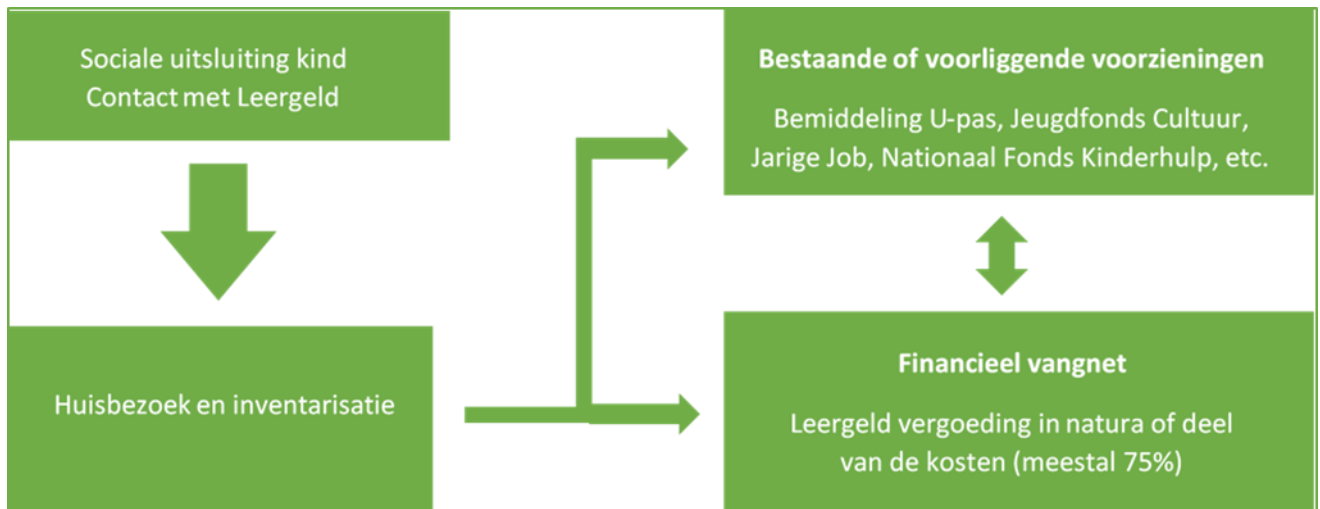
Het motto van Leergeld is: **“Laat alle kinderen meedoen, want nu meedoen is straks meetellen”.**

2.2 Werkwijze: de Leergeld formule

Om kinderen mee te laten doen met hun leeftijdsgenootjes, past Leergeld een bijzondere werkwijze toe: ‘de Leergeldformule’. ‘De Leergeldformule’ bestaat uit een aantal stappen en vormt een wezenlijk onderdeel van onze manier van werken:

- **Stap 1: Huisbezoek en inventarisatie:** Gezinnen die Leergeld om hulp vragen, worden thuis bezocht door goed opgeleide en goed geïnformeerde intermediairs. Tijdens een persoonlijk gesprek wordt de hulpbehoefte geïnventariseerd, wordt geldigheid van U-pas gecontroleerd of vindt toetsing plaats van de inkomens- en (eventuele) schuldensituatie.
- **Stap 2: Bemiddeling:** Met ouders of verzorgers wordt besproken wat de mogelijkheden zijn op basis van bestaande/voorzittende voorzieningen zoals het U-pas Kindpakket, of andere instanties/organisaties. Leergeld verwijst door of ondersteunt bij het aanvragen van deze voorzieningen.
- **Stap 3: Financieel vangnet:** Wanneer er geen voorzieningen zijn waar voor het betreffende kind een beroep op gedaan kan worden, of wanneer deze voorzieningen niet toereikend zijn, kan aanvullende hulp geboden worden in de vorm van giften in natura of vergoeding van kosten aan clubs en scholen, vanuit middelen van Leergeld zelf. De hulp bestaat uit vergoeding van een deel (veelal 75%) van de kosten. Criterium hierbij is altijd dat de aanvullende hulp bijdraagt aan de doelstelling van Leergeld: het voorkomen van sociale uitsluiting via het bevorderen van “meedoen”.
- **Stap 4: Follow-up en nazorg:** Na afhandeling van de aanvragen die bij Leergeld binnenkomen, blijft het contact met de betreffende gezinnen doorgaans bestaan. Afhankelijk van de situatie varieert dit van een nieuwe aanvraag, telefonisch contact of een nieuw huisbezoek.

De Leergeld formule ziet er schematisch als volgt uit

De ‘Leergeldformule’ werkt! Leergeld bereikt hiermee ook gezinnen in armoede die veelal onbereikbaar lijken voor de overheidsinstanties. Er zijn verschillende factoren die hierbij een rol spelen:

- **Leergeld is laagdrempelig:** Iedereen kan een aanvraag indienen, elke aanvraag wordt onderzocht.
- **Leergeld heeft persoonlijk contact met het gezin:** Kenmerkend voor de ‘Leergeldformule’ is het huisbezoek door de intermediair. Een aanvraag is voor Leergeld niet slechts een bureaucratische handeling. De aanvragen worden getoetst op duidelijke criteria, maar door het persoonlijk contact tussen de intermediair en de aanvrager worden de noden en de mogelijkheden beter in kaart gebracht. Door het huisbezoek leert de intermediair het gezin van dichtbij kennen en gaat “naast de ouder(s) van de kinderen staan”. Er wordt een beroep gedaan op de eigen kracht. Het inzicht in de kansen en mogelijke keuzes van de ouder(s) ten aanzien van de ontplooiing van het kind wordt vergroot.
- **Leergeld is de brug tussen kind en bestaande (lokale) voorzieningen:** Hulp bestaat allereerst uit advies met betrekking tot de eventuele bestaande/voorliggende voorzieningen van gemeenten of andere instanties/organisaties.
- **Leergeld werkt zeer lokaal en is lokaal sterk ingebed:** De lokale Leergeld stichting werkt samen met vele lokale partijen (gemeenten, service-clubs, onderwijs instellingen, maatschappelijke instellingen, verenigingen, bedrijfsleven, andere fondsen etc.) en lokale vrijwilligers zorgen middels lokale samenwerking en fondsenwerving voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de minder bedeelde kinderen in de lokale gemeenschap. Leergeld hecht veel waarde aan deze *local-for-local* aanpak. Door deze aanpak is Leergeld sterk verankerd in de lokale gemeenschap, weet zij gezinnen en kinderen te bereiken die via andere instanties vaak onbereikbaar blijven en heeft de lokale Leergeldstichting de mogelijkheid bij haar hulpverlening maatwerk te bieden. Daarnaast leidt de kleine afstand tussen geveer en ontvanger tot grote betrokkenheid: lokaal sponsorgeld wordt lokaal besteed. Hulpverleners zijn vrijwilligers en vaak ervaringsdeskundigen afkomstig uit de doelgroep zelf en zijn bekend met de beschikbare gemeentelijke voorzieningen.
- **Leergeld werkt heel nauw samen met het onderwijs:** De lokale Leergeldstichtingen werken nauw samen met scholen, wat cruciaal is bij het bereiken van de beoogde kinderen.

- **Leergeld heeft een signaalfunctie:** Leergeld signaleert knelpunten met betrekking tot tekortschietende voorzieningen of wetgeving en koppelt deze terug richting overheden en andere betrokken organisaties.

2.3 De organisatie

Leergeld is een vrijwilligersorganisatie, die haar hulpverlening met autonome stichtingen lokaal heeft georganiseerd. De lokale Leergeldstichtingen zijn verenigd in de Vereniging van Stichtingen Leergeld in Nederland, kortweg Leergeld Nederland genoemd. Leergeld Nederland heeft in Den Bosch een klein landelijk bureau. Via meer dan 100 lokale Leergeldstichtingen, die samen actief zijn in meer dan 70% van alle 380 Nederlandse gemeenten, biedt Leergeld kinderen kansen om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten. Leergeld biedt hen hiermee een springplank, waardoor zij opbloeien, kennis en vaardigheden ontwikkelen en eigenwaarde krijgen.

Stichting Leergeld Utrecht is een van de lokale Leergeldstichtingen. Zoals beschreven in de vorige paragraaf werken zij met een grote lokale betrokkenheid via hun *local-for-local* aanpak. Het bestuur leidt de Leergeld stichting en zorgt samen met de coördinatoren voor lokale fondsenwerving en PR. Twee coördinatoren leiden de dagelijkse operatie en de werkzaamheden van de intermediairs en administratieve vrijwilligers. De intermediairs bezoeken de gezinnen, kennen de voorliggende voorzieningen en begeleiden het gezin bij de hulpvraag. De administratieve vrijwilligers verwerken de aanvragen en zorgen voor terugkoppeling naar de gezinnen. De dagelijkse uitvoering van Stichting Leergeld Utrecht is in handen van twee coördinatoren ((samen 1,2 fte⁴), zij sturen gemiddeld 12-15 vrijwilligers en stagiaires aan.

3 Analyse van de externe en interne ontwikkelingen

3.1 Externe ontwikkelingen

In de externe omgeving van Leergeld vallen een aantal ontwikkelingen op. Op verschillende niveaus is er toenemende aandacht voor armoede en sociale uitsluiting. Daarnaast is er ook een groot aantal gezinnen die het niet meer lukt om alle kosten te betalen. In de afgelopen jaren is het aantal kinderen dat in armoede opgroeit gedaald. In 2014 waren het nog ruim 400.000 kinderen en volgens de Kinderombudsvrouw is dit aantal in 2017 gedaald naar 378.000 kinderen. Deze cijfers zijn niet actueel, maar in 2018 en 2019 zijn er verschillende publicaties (De Correspondent schreef in 2018 veel over Armoede en Schulden en het SCP bij Pauw in maart 2019) geweest die de problematiek van armoede en de effecten nog steeds laten zien.

---

⁴ Voorheen 1 fte, maar uitbreiding is noodzakelijk door de ambities van dit meerjarig beleidsplan.

3.1.1 Verhoogde aandacht voor armoede en sociale uitsluiting.

In de afgelopen jaren is armoede en sociale uitsluiting nadrukkelijk op veel verschillende manieren onder aandacht gekomen van politici, beleidsmakers, media en particuliere organisaties. Eind 2016 maakte de Staatssecretaris 100 miljoen per jaar vrij voor kinderen die opgroeien in armoede. Alle Leergeld stichtingen hebben daar een prominente rol in gekregen. Leergeld Utrecht heeft een extra subsidie ontvangen om meer kinderen te ondersteunen. Op lokaal niveau heeft het nieuwe Utrechtse college in 2018 verschillende budgetten beschikbaar gesteld om armoede en sociale uitsluiting aan te pakken. Onder andere deze koers leidde er toe dat Leergeld Utrecht een verhoogde subsidie heeft gekregen van de gemeente. Naast de verhoogde subsidie maakt de gemeente Utrecht ook geld beschikbaar om uitsluiting en tweedeling tegen te gaan. Zo komt er mogelijk geld vrij om huiswerkbegeleiding toegankelijk te maken voor kinderen die opgroeien in minima-gezinnen. Zowel landelijk als lokaal is er nu volop aandacht voor deze problematiek.

3.1.2 Verwachte toename in de hulpvraag

De afgelopen jaren herstelt Nederland van de economische crisis. Ondanks het economische herstel profiteren gezinnen in armoede onvoldoende van dit economisch herstel. Sterker nog, in verschillende situaties neemt het probleem juist toe. Het NIBUD berekende in 2018 dat in Utrecht gezinnen met kinderen in de leeftijd tussen de 12-18 jaar en inkomen tot 150% niet of nauwelijks hun vaste lasten kunnen betalen en helemaal tekort komen om de kosten voor school, sport en cultuur te betalen. De gemeente Utrecht komt deze gezinnen tegemoet met budgetten op de U-pas. Kinderen met een U-pas kunnen ook ondersteuning krijgen van Leergeld Utrecht. In 2018 groeiden in Utrecht 12.300 kinderen (0 jaar – 18 jaar) op in een gezin met een inkomen tot 125% van het sociaal minimum. Dit aantal is bijna 2.000 kinderen meer dan in 2017. De verwachting is dat meer gezinnen tot de U-pas doelgroep gaan behoren, omdat de gemeente heeft besloten dat ook gezinnen met een hoger inkomen dan 125% van het sociaal minimum eenvoudiger aanspraak kunnen maken op een U-pas. Daarbij komt dat de uitkeringen en salarissen al lange tijd niet zijn meegestegen met de hoger wordende kosten, hierdoor belanden steeds meer gezinnen in de “armoedeval”.

Naast deze sociologische kant van onze problematiek steken wij veel energie in het bekender maken van de Stichting. In 2017 ontdekten wij dat diverse ketenpartners geen benul hadden van het werk van Leergeld Utrecht. Hulpverleners wisten niet of nauwelijks waarvoor zij een beroep op Leergeld konden doen. Vanaf 2018 steken de coördinatoren meer energie in het versterken van ons netwerk en bekend maken van ons werk. Doordat we onder buurtteam-medewerkers, jeugd- en huisartsen en sociaal makelaars bekend raken, zullen er meer doorverwijzingen komen van gezinnen die ondersteuning van Leergeld nodig hebben. Dat effect zien we in 2018, waarin we al ruim 150 kinderen meer ondersteunden dan in 2017. Wij verwachten in 2020 ondersteuning te geven aan 1.000 kinderen.

3.1.3 Veranderende hulpvraag

De oud-burgermoeder van Utrecht, Annie Brouwer, noemde Leergeld Utrecht ooit “het matras onder het vangnet”. Op deze manier fungeren wij ook in de stad. Op verschillende manieren ondersteunt de Gemeente Utrecht gezinnen in armoede. Als het de gemeente niet lukt om ondersteuning te bieden, dan

wil Leergeld Utrecht de kinderen uit deze gezinnen ondersteunen. Tot 2016 ondersteunde Leergeld Utrecht kinderen bij het aanschaffen van een fiets. Tegelijkertijd spraken we met de gemeente over een duurzame oplossing. Wij vonden samen een oplossing in dat kinderen met de U-pas een fiets kunnen aanschaffen. Dit heeft directe gevolgen voor ons werk, zo hoeven wij per jaar nog maar enkele kinderen te ondersteunen bij de aanschaf van een fiets. Hetzelfde werk leverden wij voor de laptops, sinds 2017 hebben kinderen in de brugklas een extra budget voor de aanschaf van een laptop.

Ondanks deze inzet en het resultaat werd het budget voor schoolkosten versoberd. Deze versoering zorgde bij Leergeld Utrecht voor een forse groei in aanvragen voor de Buitenlandse reizen, de schoolkosten op het Voortgezet Onderwijs en voor de schoolreizen en het groep-8-kamp op het Primair Onderwijs. Daarnaast stegen de kosten voor school, waardoor de ondersteuning van Leergeld Utrecht ook meesteed. Tot en met 2017 ondersteunde Leergeld Utrecht met het volledige bedrag van de factuur. Door de groei in aanvragen was dit niet meer mogelijk en hebben wij de onze ondersteuning bijgesteld naar maximaal 75% van het factuurbedrag. Het derde punt dat ontwikkeld is het groeiende aantal aanvragen voor laptops of iPads. In samenwerking met een aantal scholen hebben we hier gelukkig een oplossing kunnen vinden, maar dit is niet voor alle kinderen zo. De laptops die zij aanschafden in de brugklas met hun U-pas budget waren vaak kwalitatief ondermaats om een volledige schoolcarrière te gebruiken. Ook zagen wij een groeiende vraag voor laptops in het Primair Onderwijs. Dit hebben wij in 2018 gemonitord om vervolgens met de gemeente hierover te spreken.

De laatste ontwikkeling is op het gebied van zwemles. In 2017 en 2018 merkten wij een forse groei in het aantal aanvragen voor zwemles, specifiek voor het halen van het A-diploma. In samenwerking met de gemeente Utrecht kwam er in 2018 een vangnetregeling voor kinderen van 7 & 8 jaar. Ondanks deze regeling kregen wij toch veel aanvragen voor deze kinderen. Wij drongen de gemeente erop aan meer bekendheid te geven aan de regeling en dat medewerkers van zwembaden hiervan op de hoogte waren. Dit gaat nu steeds beter en op ons advies is de regeling zelfs uitgebreid naar kinderen tot en met 17 jaar. Het gevolg is dat wij in principe alleen nog aanvragen hoeven te behandelen voor kinderen van 5 & 6 jaar die hun A-diploma willen halen.

3.2 Interne ontwikkelingen

Ook op het intern vlak is een aantal belangrijke ontwikkelingen te onderscheiden: Door de inspanningen gericht op een betere naamsbekendheid, stabiele overheidssteun en goede samenwerking heeft Leergeld Utrecht de afgelopen jaren veel meer kinderen kunnen helpen. Leergeld Utrecht heeft zich verder professioneel ontwikkeld waardoor zij ook een steeds belangrijker samenwerkingspartner is geworden.

3.2.1 Groei van de organisatie

Zoals al eerder aangegeven is het aantal kinderen waarvoor een aanvraag is gedaan toegenomen. In 2016 ondersteunde Leergeld Utrecht 412 kinderen, in 2017 waren dat er 446 kinderen en in 2018 verwerkten wij voor 623 kinderen een aanvraag. Door de groei in het aantal aanvragen is ook onze organisatie sterk gegroeid. In 2018 werd onze aanvraag voor een verhoogde subsidie van de gemeente Utrecht goedgekeurd, waardoor de coördinatie-uren met 0,22 FTE is uitgebreid. De groei zorgt ook voor de behoefte naar meer vrijwilligers die ondersteunen bij het verwerken van de aanvragen. In 2016 werkten

wij met 6 vrijwilligers en dat aantal is gegroeid naar 15 in 2018.

3.2.2 Naamsbekendheid Leergeld en verbeterde samenwerking

In de afgelopen jaren koos Leergeld Nederland voor meer inzet op het creëren van naamsbekendheid en het bekend maken van de hoeveelheid werk dat door de stichtingen wordt verricht. Leergeld Utrecht heeft besloten mee te gaan op deze weg. In 2016 hoorden we van een belangrijke ketenpartner dat hij geen idee had waarbij Leergeld Utrecht hulp biedt, waardoor hij onze stichting passeerde en geen energie stopte in een aanvraag. In 2018 hebben we hier veel energie in gestopt, de coördinatoren zijn veel op bezoek gegaan bij ketenpartners als de buurtteams, sociaal-makelaars van DOCK, huisartsen en scholen.

Samenwerking is voor Leergeld Utrecht van groot belang. In 2016 zijn de eerste gesprekken geweest met het Gerrit Rietveld College voor het opzetten van het Solidariteitsfonds, een fonds voor de leerlingen van de school zodat iedereen kan meedoen aan de activiteiten. Deze ontwikkeling heeft geresulteerd in een fonds voor 14 Voortgezet Onderwijs scholen in Utrecht. Door deze samenwerking worden leerlingen verwezen naar Leergeld Utrecht voor ondersteuning bij de betaling van de kosten. Naast de samenwerking met scholen zijn het U-pasbureau en de Gemeente Utrecht belangrijk om de hulp voor onze doelgroep zo goed mogelijk te organiseren. Als er wijzigingen komen in regelingen worden wij betrokken en gevraagd naar onze visie en mening. Dit leidt tot verbeteringen, zoals bij de vangnetregeling voor zwemles. Helaas zijn niet alle ontwikkelingen voor ons volledig positief, waardoor we moeten blijven zoeken naar de beste werking van de regelingen. Dat laatste doen wij ook in samenwerking met de Armoedecoalitie.

De samenwerking met ketenpartners is belangrijk, zodat aanvragen zo goed mogelijk worden gedaan en de afhandeling spoedig kan worden afgehandeld. Samenwerking is wederzijds, Leergeld komt als één van de weinige organisaties bij mensen thuis. Het huisbezoek geeft een unieke kans om hulpvragers ook te wijzen op andere mogelijkheden. Dat wij ons netwerk kennen, daar zetten we de komende jaren stevig op

3.2.3 Professionalisering van de organisatie

Stichting Leergeld Utrecht is operationeel sinds 2003. Zij heeft zich ontwikkeld van een organisatie met één coördinator ondersteund door één vrijwilliger, tot een dynamische organisatie met twee coördinatoren, 11 administratieve vrijwilligers en 7 huisbezoekers. Door de groei in medewerkers starten we in 2019 met het opstellen van vrijwilligersbeleid en vormen we een concreet plan hoe we de kwaliteit van onze medewerkers kunnen waarborgen en versterken.

4 Strategie 2019-2023: Meer kinderen mee laten doen in Utrecht!

Op basis van de lange termijn ambitie van Leergeld dat alle kinderen kunnen meedoen en de geschetste externe en interne ontwikkelingen, heeft Leergeld voor de komende vijf jaar (2019-2023) een strategie geformuleerd onder de naam: **Meer kinderen mee laten doen in Utrecht!** De strategie bestaat uit een strategische hoofddoelstelling, een aantal daarvan afgeleide strategische doelen, en hieraan gekoppelde instrumentele doelen.

4.1 Strategische hoofddoelstelling

Het doel van Stichting Leergeld Utrecht is dat alle Utrechtse kinderen kunnen meedoen aan school, sport en cultuur activiteiten. Dit doen wij door het bevorderen van gebruik van bestaande voorzieningen, door nauwe samenwerking met ketenpartners en door een goede relatie met en lobby naar de Gemeente Utrecht. Tot de tijd dat het nodig is om vanuit de Stichting kinderen en hun ouders te ondersteunen, zullen wij dat blijven doen.

4.2 Strategische doelen

De hoofddoelstelling is niet een-twee-drie bereikt. Leergeld Utrecht richt zich daarom de komende vijf jaar (2019-2023) op de volgende strategische doelen:

- vergroten van het bereik van Leergeld,
- vergroten gebruik voorliggende voorzieningen,
- versterking van de signalerings- en beleidsbeïnvloedingsfunctie en
- verbreden aanpak.

Leergeld Utrecht stelt het doel om meer kinderen per jaar te ondersteunen. Dit doel komt voort vanuit het besef dat de groep kinderen veel groter is dan het aantal dat nu door de stichting wordt ondersteund. Daarbij ook het besef dat ons werk niet overal en bij de juiste partners bekend was. De groei is in 2018 ingezet naar ruim 600 kinderen. In 2020 wil Leergeld Utrecht aan 1.000 kinderen ondersteuning geven, zodat zij kunnen blijven meedoen. Dit is een tussendoel en een geeft ons zicht in welke inspanningen nodig zijn om dit aantal te halen. Eind 2020 evalueren wij onze doelstelling en bepalen dan het nieuwe doel.

Om dit beoogde resultaat te behalen zal Stichting Leergeld Utrecht zich gaan richten op:

1. Vergroten van capaciteit, zoals bereikbaarheid en mankracht.
2. Uitbreiden en onderhouden van relevant netwerk
3. Ontwikkelen en verspreiden van laagdrempelige communicatiemiddelen

4.2.1. *Uitbreiding hulpverlening door vergroten gebruik voorliggende voorzieningen*

Stichting Leergeld Utrecht heeft een belangrijke rol in het stimuleren van het gebruik van diverse voorliggende voorzieningen. Tijdens de huisbezoeken en ook al tijdens telefonisch spreekuur of bij (eerste) mailcontact, geven de intermediairs passende informatie over de voorzieningen die er zijn en waar aanvragers in ieder geval gebruik van kunnen maken om hun kinderen te laten meedoen. Leergeld heeft hierin een mooie positie, omdat wij als één van de weinige organisatie bij mensen thuis komen. Tijdens het huisbezoek vragen wij de nodige informatie om ons werk te doen. Tegelijkertijd geven ouders informatie aan ons dat buiten ons werk valt. Bijvoorbeeld, tijdens het huisbezoek geeft een ouder aan dat er steeds meer moeite is om de vaste lasten te betalen. In deze situatie kunnen we dan actief verwijzen naar het Buurtteam of Schuldhulpmaatje. De versterking van de hulpverlening levert de hulpvrager meer op en andere organisaties leren Leergeld Utrecht kennen, waardoor zij beter verwijzen naar onszelf.

Beoogd resultaat:

- Eind 2023 heeft Stichting Leergeld Utrecht door de informatieverstrekking over voorliggende voorzieningen meer kinderen en gezinnen laten meedoen in Utrecht

Om dit beoogde resultaat te behalen zal Stichting Leergeld Utrecht zich gaan richten op:

- Informatie beschikbaar maken via de eigen website;
- informatie verstrekken tijdens huisbezoeken, telefonisch spreekuur en mailcontact;
- kennis van de eigen intermediairs over voorliggende voorzieningen up-to-date houden.

4.2.2 Versterking van de signalerings- en beleidsbeïnvloedingsfunctie

De 'Leergeldformule' bestaat niet alleen uit de directe hulpverlening aan de kinderen, maar bevat ook een signaleringsfunctie richting rijksoverheid, lokale overheid, scholen en maatschappelijke organisaties. Vanuit de werkpraktijk signaleert Leergeld Utrecht regelmatig knelpunten m.b.t. tekortschietende voorzieningen of wetgeving. Waar het gaat om beleid op regeringsniveau zal Stichting Leergeld Utrecht samen met de andere lokale stichtingen de signalen blijven doorgeven aan Leergeld Nederland. De terugkoppeling hiervan op het niveau van de rijksoverheid is de verantwoordelijkheid van Leergeld Nederland. Terugkoppeling van signalen op gemeenteniveau ligt binnen de mogelijkheden van Stichting Leergeld Utrecht en hier zal zij de komende jaren mee doorgaan. Hierbij zal, in aanvulling op de al eerder opgepakte activiteiten naar de gemeente en de gemeente politiek toe sterker worden ingezet op het vergroten van netwerken binnen scholen en maatschappelijke organisaties. Samen kunnen meer signalen worden opgepakt en oplossingsrichtingen worden vormgegeven. Zo wil Leergeld de positie van kinderen in armoede in Utrecht structureel verbeteren, zodat meer van deze kinderen weer kunnen meedoen.

Beoogd resultaat:

- Eind 2023 wordt Leergeld door de overheid op verschillende niveaus en instanties (overheid, scholen, maatschappelijke organisaties) erkend als een belangrijke gesprekspartner en heeft zij op aantoonbare wijze een bijdrage geleverd aan een aantal structurele beleidsmaatregelen gericht op gezinnen en kinderen in armoede, waardoor uiteindelijk weer meer kinderen zullen kunnen meedoen

Om dit beoogde resultaat te behalen, zal Stichting Leergeld Utrecht zich gaan richten op:

- Het volgen van veranderend beleid op het niveau van de gemeentelijke overheid.
- Het signaleren van knelpunten m.b.t. tekortschietende voorzieningen of wetgeving en het informeren van Leergeld Nederland hierover.
- Aansluiten bij relevante netwerken zoals Werkgroep Jongeren van de Armoede coalitie Utrecht.
- Proactief scholen benaderen om mede eigenaar te maken van de armoede problematiek door het oprichten van zgn. solidariteitsfondsen.
- Proactief maatschappelijke organisaties benaderen om gezamenlijk te kunnen signaleren en het beleid te beïnvloeden.
- Het signaleren van knelpunten m.b.t. tekortschietende voorzieningen of wetgeving en m.b.t. de communicatie hierover en het terugkoppelen hiervan richting de gemeente Utrecht, scholen en maatschappelijke organisaties.
- Waar mogelijk samenwerking met ervaringsdeskundige bijvoorbeeld door structurele inzet van een EDASU stagiaire.

4.3 Instrumentele doelen

Naast deze twee strategische doelen die direct gericht zijn op de doelgroep, zijn een drietal instrumentele doelen te onderscheiden welke voorwaardelijk zijn voor het behalen van het strategische hoofddoel en de bijbehorende twee strategische doelen. Zij geven daarmee de interne prioriteiten aan van Stichting Leergeld Utrecht voor de komende jaren. Het gaat om: groei en diversificatie van de inkomsten, verdere professionalisering en naamsbekendheid van de organisatie.

3.1 *Groei en diversificatie van de inkomsten*

Om het strategische hoofddoel en de bijbehorende twee strategische doelen te realiseren, is een toename van de Leergeld inkomsten nodig. De organisatiekosten stijgen door uitbreiding coördinatie uren van 1.0FTE naar 1.22 FTE. De toename in organisatiekosten zullen naar verwachting voor een groot deel gedekt worden door de hogere gemeente subsidie⁵. De overige organisatiekosten worden gedekt door een percentage (20%) organisatiekosten toe te voegen aan de aanvragen.

Het aantal kinderen groeit in 2019 naar 800 en in 2020 naar 1000 per jaar (600-700 gezinnen). Gemiddeld besteden wij €100,- aan een aanvraag en vragen de meeste kinderen meer dan 1x aan (2 per jaar) waardoor er voor aanvragen jaarlijks vanaf 2020 naar verwachting €200.000 nodig hebben.

Leergeld Utrecht zet zoveel mogelijk in op samenwerkingsverbanden zodat een groot deel van deze directe kosten betaald wordt door onze partners. De belangrijkste inzet hierbij is het oprichten en in stand houden van solidariteitsfondsen voor het Voorgezet Onderwijs. Streven is om solidariteitsfondsen op te richten en te beheren voor alle VO scholen onder NUOVO en Willibrord. Waar mogelijk zullen wij dit verder uitbreiden naar andere besturen en vanaf 2020 BO scholen. In 2019 verwachten wij 40% van alle directe kosten te kunnen dekken met solidariteitsfondsen. Door uitbreiding scholen willen wij dit verhogen naar minimaal 65% in 2023. De overige 35% (wat overeenkomt met €70.000 bij 1000 ⁶kinderen) zal gedekt moeten worden uit fondsen en particulieren, bedrijven. Dit betekent vooral dat er vanaf 2019 ingezet moet worden op behoud van bestaande en aanboren nieuwe inkomstenbronnen.

In 2019 en 2020 zijn er nog extra financiële middelen vanuit een subsidie SZW. Vanaf 2021 is het noodzakelijk dat er nieuwe bronnen zijn aangeboord waar dus in 2019 al een start mee moet worden gemaakt.

Mogelijkheden waaraan gedacht wordt zijn:

- Jaarlijkse campagne gekoppeld aan Landelijke Leergeld Dag
- (Lokale) bedrijven betrekken bij Leergeld. Streven is minimaal 2 bedrijven aan Leergeld te binden voor één of meerdere jaren.
- Actief benaderen van lokale partijen voor wervingsacties, zoals bijvoorbeeld (studenten)verenigingen en scholen.
- Verbeteren communicatie door regelmatig verspreiden nieuwsbrieven en berichten op sociale media en ontwikkelen van eigen beeldmateriaal.
- Fondsen
- Overheden

---

⁵ De subsidieaanvraag voor €80.000 (voorheen 50.000) is voor 2019 goedgekeurd.

⁶ Naar verwachten kunnen wij met huidige bezetting en organisatiemiddelen niet verder groeien dan 1000 kinderen.

Beoogd resultaat:

- Eind 2023 heeft Stichting Leergeld Utrecht een gezonde financiële huishouding en beschikt zij over voldoende (structurele) middelen om te kunnen voldoen aan de actuele hulpverleningsbehoefte in Utrecht

Om dit beoogde resultaat te behalen, zal Stichting Leergeld Utrecht zich met name richten op:

- Het uitbreiden van solidariteitsfondsen VO en BO.
- Uitbreiden van het werven van lokale inkomsten ter dekking van lokale kosten/uitgaven
- Het leveren van input aan Leergeld Nederland voor het werven van landelijke fondsen

4.3.2 Consolideren van de professionalisering van de directe hulpverlening

Het bezoeken van de gezinnen, de registratie en verwerking van aanvragen, het wordt vrijwel allemaal door vrijwilligers gedaan. Kenmerk van een vrijwilligersorganisatie is een groot verloop in het medewerkersbestand. Daarnaast veranderen regelingen en voorzieningen regelmatig en is het netwerk voortdurend in beweging. Dit alles doet een groot beroep op de flexibiliteit van de coördinatoren en het bestuur. Stichting Leergeld Utrecht heeft zich, samen met de andere lokale stichtingen, aangesloten op het landelijke registratiesysteem. Leergeld Utrecht blijft haar werkprocessen in samenwerking met de medewerkers evalueren en zo nodig aanpassen. Informatie over vergoedingen, bestaande en voorliggende voorzieningen en verslaglegging worden op google drive bewaard. Hiermee zijn zij toegankelijke voor alle medewerkers. In 2018 is een privacyrichtlijn opgesteld volgens AVG richtlijnen die wordt nageleefd. De website is vernieuwd en is er op gericht om ouders en verwijzers snel informatie te verschaffen over (on)mogelijkheden van Leergeld. Via de website kan nu eenvoudig een aanvraag worden ingediend.

Beoogde resultaat:

- Eind 2023 is Stichting Leergeld Utrecht een organisatie die bekend is bij ouders van kinderen die het nodig hebben en die hen efficiënt en effectief kan helpen via directe steun of via doorverwijzing naar de juiste kanalen

Om dit beoogde resultaat te behalen zal Stichting Leergeld Utrecht zich gaan richten op:

- Gebruik van landelijk registratiesysteem en het leveren van input met het oog op eventuele verbeteringen
- Het naleven van de organisatorische voorwaarden om te blijven voldoen aan ANBI keurmerk
- Het regelmatig evalueren van de werkprocessen binnen de eigen stichting
- Leergeld vergoedingen proberen uit te keren via voorliggende voorzieningen zoals U-pas.
- Vrijwilligersbeleid vormgeven

4.3.3 Intensiveren samenwerking ketenpartners en lokale overheid

Een derde voorwaarde voor het realiseren van het strategische hoofddoel en de bijbehorende strategische doelen, is het versterken en verbeteren van de samenwerking met alle partijen die betrokken zijn bij de kinderen van de gezinnen binnen onze doelgroep.

Beoogd resultaat:

- Stichting Leergeld Utrecht is een vindbare en betrouwbare partner voor fondsen, (schuld)hulpverleners en lokale overheid

Om dit beoogde resultaat te behalen, zal Stichting Leergeld Utrecht zich gaan richten op:

- Het, waar mogelijk, vergroten van het netwerk, de naamsbekendheid en vindbaarheid
- Het, waar mogelijk, intensiveren van de samenwerking met de relevante fondsen
- Het intensiveren van de samenwerking met de gemeente Utrecht

4.4 Uitwerking in jaarplannen

Stichting Leergeld Utrecht schrijft ieder jaar een jaarverslag over haar werk van het afgeronde jaar. In dit verslag worden de resultaten beschreven. Op basis van deze resultaten van het afgelopen jaar zal een jaarplan worden gemaakt met daarin beschreven de te nemen acties, de vast te stellen speerpunten, partners die zullen worden benaderd etc. om de verschillende doelen te bereiken.